

FESTSKRIFT til

W. E. VON EYBEN

Indholdsfortegnelse

MOGENS KOKTVEDGAARD W. E. von Eyben	side 9
NIELS MADSEN Justitsministeriets udtalelser om grundlovsspørgsmål	13
MOGENS HVIDT Dommergerningen	25
DITLEV TAMM Ankenævnet af 1. juni 1945	49
A. BLOM-ANDERSEN Klagerettens arbejdsområde	63
HANS DUBORG Kontrol med overholdelse af pris- og avancementstoplove	75
BENT NYLØKKE JØRGENSEN Fra faglig forening til fagforening	93
H. KRAG JESPERSEN Panteretten som en fordringsret	119
BENT CHRISTENSEN Centraladministrationen, kommissionsvæsenet og juridiske professorer ved Københavns Universitet	147
KNUD WAABEN Juridisk forskning og undervisning	159
STIG STRÖMHOLM Nordiskt samarbete. Utvecklingslinjer och argument	173
ALLAN KARKER Ti år efter <i>eller</i> Lovsprogets forandring	191
HANS JØRGEN JENSEN, HELGE LORENZEN, HANS-GEORG MØLLER, FINN OLESEN OG FINN ROWOLD Jura i TV	209
HANS GAMMELTOFT-HANSEN Amatørens rolle i musiklivet	219
Tabula Gratulatoria	233

W.E. von Eyben

Dette festskrift til professor, dr. jur. W.E. von Eyben i anledning af hans 70-års fødselsdag d. 14. maj 1982 adskiller sig i nogen grad fra de traditionelle festskrifter, der er blevet ældre universitetskolleger til del. Dette beror dels på, at tiden måske er løbet fra den mere traditionelle form, hvor man samler en række videnskabelige afhandlinger uden anden sammenhæng end forfatternes kollegiale følelser for fødselaren, dels på at von Eyben i særlig grad har haft et meget vidtfavnende virke og derfor ganske mange forskelligartede arbejdsfelter, som det kan være fristende at søge at afbilde.

Tanken har således været – gennem en række afhandlinger om disse arbejdsfelter – at belyse spændvidden i et rigt arbejdslivs forskellige faser og sider. Ordenen er tildels kronologisk, tildels rent arbitrær. von Eyben startede sin juridiske karriere i Justitsministeriet i 1937, virkede som dommer i Københavns Byret 1945-51 og udnævntes til professor i retsvidenskab ved Københavns Universitet i 1951. Hermed placeres bidragene fra departementschef *Niels Madsen* og højesteretspræsident *Mogens Hvidt*. Fra den før-professorale periode hører også hans arbejde med landssvigerkriminaliteten. Dette indplacerer bidraget fra professor, dr. jur. *Ditlev Tamm*.

Tiden efter 1951 kunne vel også opdeles periodevis, idet det fx kan oplyses, at von Eyben var medlem af Klageretten i perioden 1966-76 – hvilket forklarer højesteretsdommer *A. Blom-Andersens* bidrag – var formand for Monopolrådet 1955-80 – hvilket forklarer direktør *Hans Duborgs* bidrag – og formand for Danmarks Jurist- og Økonomforbund 1964-70 – hvilket forklarer direktør *Bent Nyløkke Jørgensens* bidrag. Vanskeligere er det med den rent videnskabelige aktivitet, der har været kontinuert, med arbejdet i *lovforberedende* udvalg og lignende, på dansk eller nordisk plan, med aktiviteterne til bedring af *lovsprog* og lignende. Disse arbejdsfelter er belyst af professorerne *H. Krag Jespersen*, *Bent Christensen*, *Knud Waaben* og *Stig Strömholm*, lovsproget af Sprognævnets formand, lektor *Allan Karker*.

MOGENS KOKTVEDGAARD

Resten er leg og glæde: von Eybens betydningsfulde arbejde som folkelig formidler af lov og ret kalder på et bidrag om TV. Derfor programdirektør *Hans Jørgen Jensen* (m.fl.). Og sidst men ikke mindst: Musikken. Denne kunstart har ligget bag hele von Eybens liv. Han overvejede oprindeligt en løbebane som udøvende kunstner og startede derfor som nybagt student i 1930 med at studere musik. Han opgav denne løbebane, men selvsagt ikke musikken. På dette område har han været en vidtfavnende amatør (og arrangør). Dette område belyses af professor, dr. jur. *Hans Gammeltoft-Hansen*.

Ved redaktionen er der ikke tilstræbt eller opnået nogen udtømmende gennemgang af von Eybens stadier på livets vej, hans arbejdsområder eller indsats. Store og vigtige områder er helt udækkede. Trods disse mangler er det alligevel mit håb, at den tænksomme læser gennem studiet af disse afhandlinger vil kunne danne sig en forestilling om hvilket smidigt og rigt facetteret sind, hvilken flid og hvilke evner der skal til for at kunne gøre sig gældende som en værdig rettens og samfundets tjener over så bredt et område.

Afhandlingerne kan ifølge sagens natur kun kaste lys over von Eybens mere udadvendte liv. Der er imidlertid god grund til at fremhæve, at von Eyben gennem de mange år (siden 1954!), hvor han har været efor for et af vore største studenterkollegier, Egmont H. Petersens Kollegium, har haft et meget åbent »privatliv« til gavn og glæde for en hel generation af studerende. Utallige kollegianere (og andre) har på eforkontoret eller i privaten nydt godt af en højt kvalificeret og hjertevarm rådgivning, der har bragt dem på ret kurs i det vanskelige farvand, som studieårene er for de fleste.

Det kan være vanskeligt for en samtidig beskuer og yngre kollega at angive, hvad der har været von Eybens centrale felt og vigtigste indsats. Billedet er endnu flimrende. Tyngdepunktet i den litterære produktion ligger i de formueretlige værker, Formuerettigheder – Pante-rettigheder – Miljøretten – Fast ejendoms Regulering. De store redaktionsarbejder, navnlig den uundværlige Karnov, bør heller ikke forbi-gås. Alligevel bør det nok fremhæves, at disputatsen fra 1950 om Strafdmåling, der har vist sig at have en meget betydelig bestand, i mange henseender måske er det for von Eybens personlige holdning til retssystemet mest karakteristiske værk: »Lovens rammer og domme-rens udfyldning«. Rammerne er givne, men der er rige muligheder for

W. E. von Eyben

individuel udfoldelse. Det afgørende er her indlevelse, forståelse og personlig vurdering, hvor blikket rettes fremad. von Eyben har i sjæl- den grad vist sin samtid, at nok har retssystemet sine rammer, men disse kan udfyldes på en rig og meningsfuld måde, der fremkalder respekt og giver inspiration.

Mogens Koktvedgaard